

Неперевершений знавець людської душі

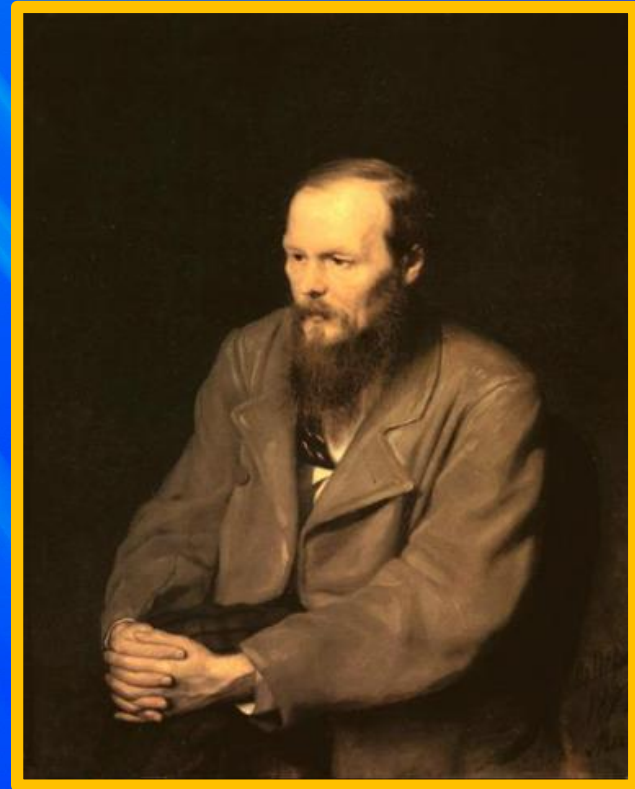
До 200-річчя від народження
Федора Михайловича
Достоевського

Достоевський в образотворчому мистецтві

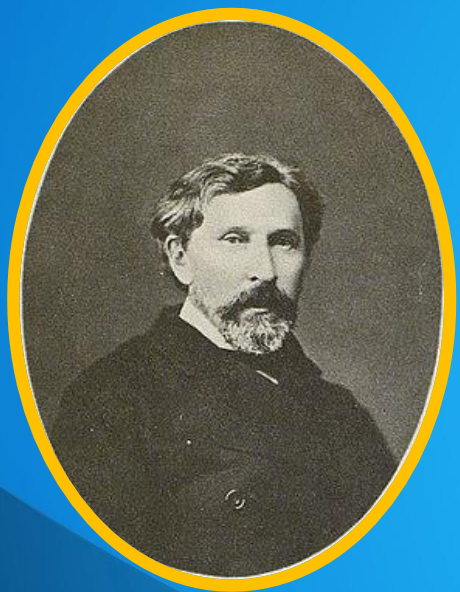
Серед прижиттєвих зображень великого письменника найбільш відомим є портрет роботи Василя Перова (1872 рік)

Василь Григорович
Перов (1834 – 1882)

Першим відомим зображенням молодого 26-річного письменника став карандашний малюнок Костянтина Олександровича Трутовського (1826 – 1893).

Костянтин Трутовський
навчався малюванню в
Харківській приватній школі

Портрет Ф.М. Достоевського
(1847)

На картині російського художника-пересувника Костянтина Померанцева “Свято Різдва Христового в Мертвому домі” (1862) Достоевський зображений в трагічний період свого життя – перебування на каторзі.

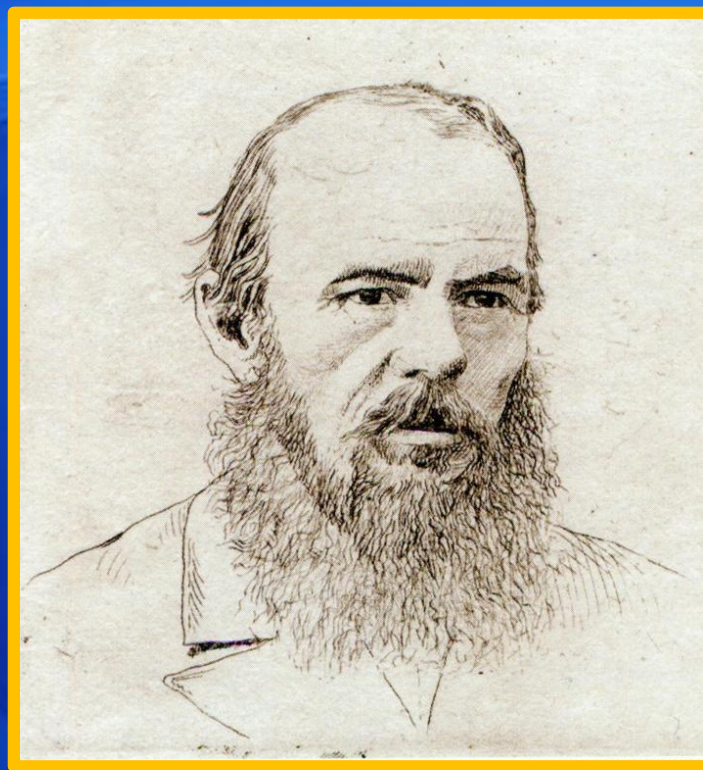
Костянтин Петрович
Померанцев (1834 -1913)

За рік до смерті Ф.М. Достоевського зобразив відомий гравер, офортист та малювальник, один з засновників Російського товариства ілюстраторів Лев Євграфович Дмитрієв-Кавказький.

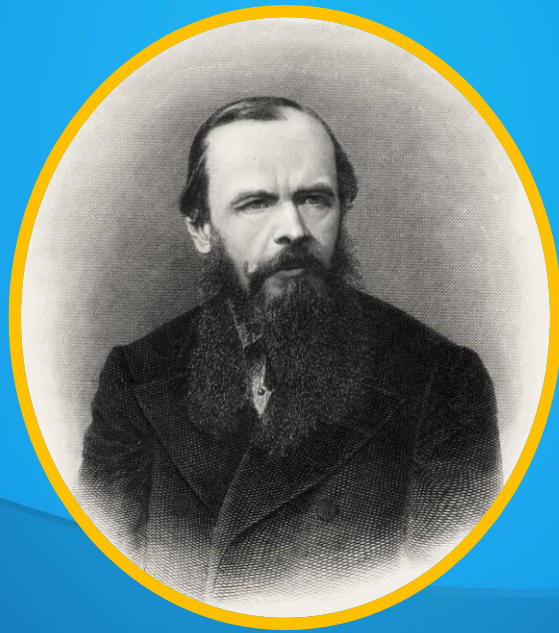

Лев Євграфович
Дмитрієв-Кавказький
(1849 -1916)

Федір Михайлович Достоевський
(1880)

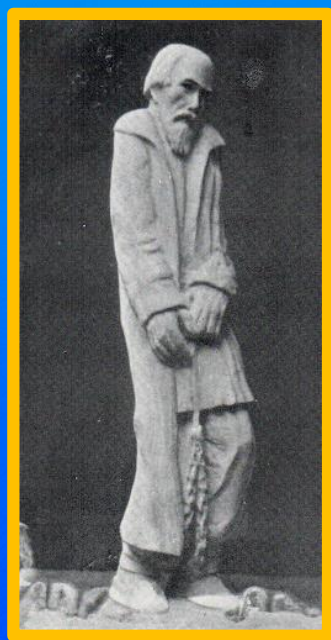
В ХХ сторіччі особистість великого письменника привертала увагу багатьох російських митців. Найбільш цікавими і плідними спробами розкриття складного духовного світу Достоевського стали роботи скульптора С.Т. Коньонкова та художників І.С. Глазунова, К. Васильєва, Ю.Г. Чистякова та Ю. Селівьорстова.

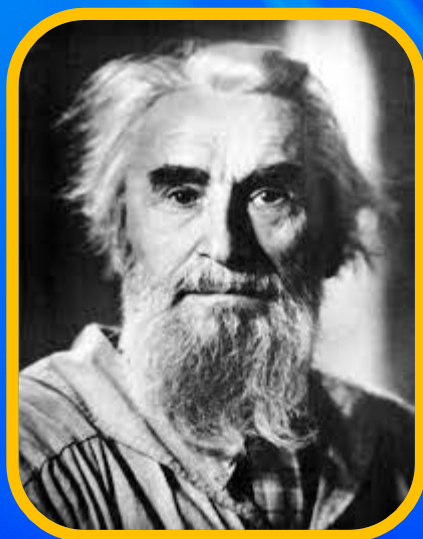
Ф.М. Достоевський.
Гравюра 1877 р.

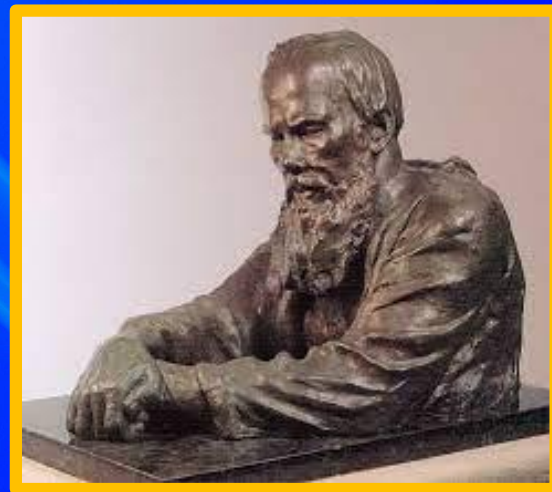
Геніальний російський скульптор Сергій Тимофійович Коньонков звертався до образу Достоевського протягом всього життя. Першою спробою стала дерев'яна скульптура 1924 року "Достоевський в кайданках". В 1933 році було зроблене бронзове погруддя письменника. І, нарешті, в середині 50-х років - ще дві роботи: пам'ятник "Достоевський на засланні" та дерев'яне погруддя.

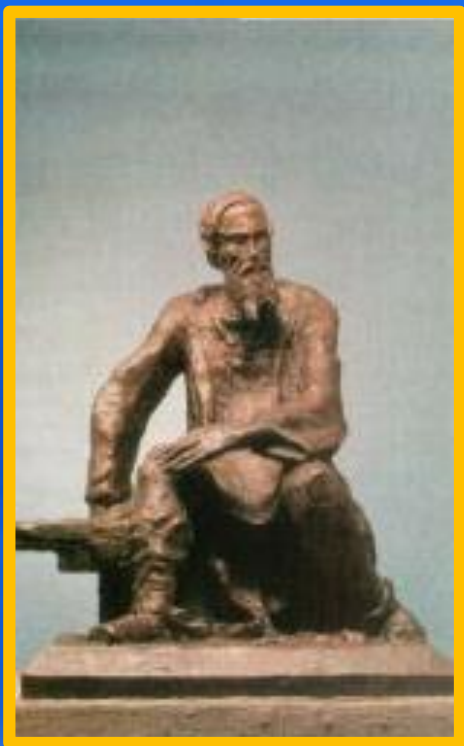
1924

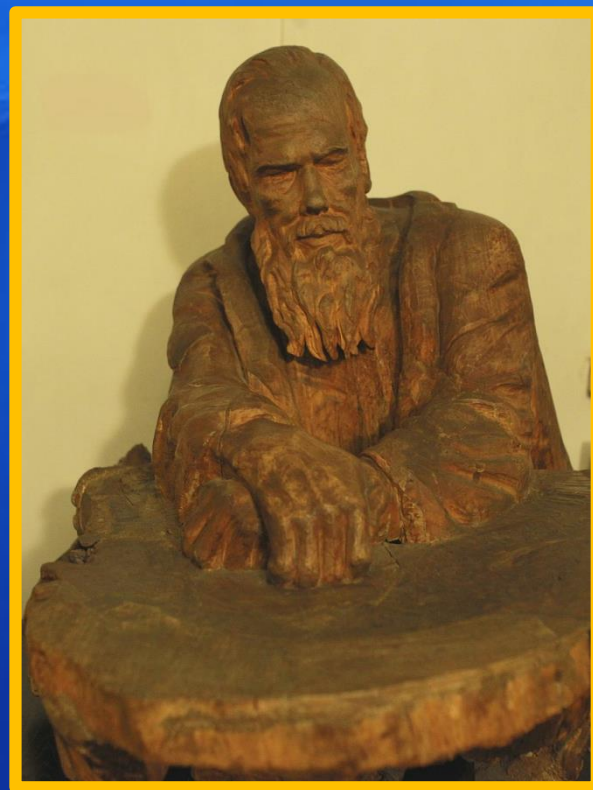
С.Т. Коньонков
(1874 -1971)

1933

С. Коньонков
“Достоевський на
засланні.” Проект
пам'ятника (1955)

Ф.М. Достоевський
(1955)

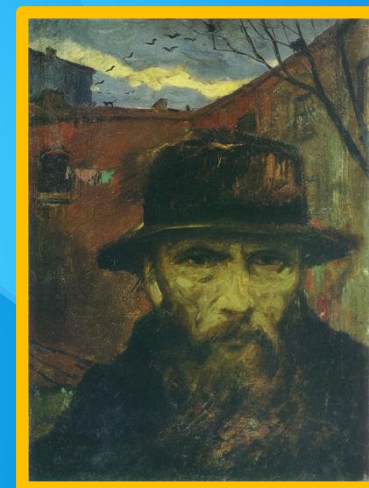
Відомий і дуже плідний художник Ілля Глазунов (1930 – 2017)
надихався не тільки постаттю великого письменника, а й
проілюстрував майже всі найзначніші його твори.

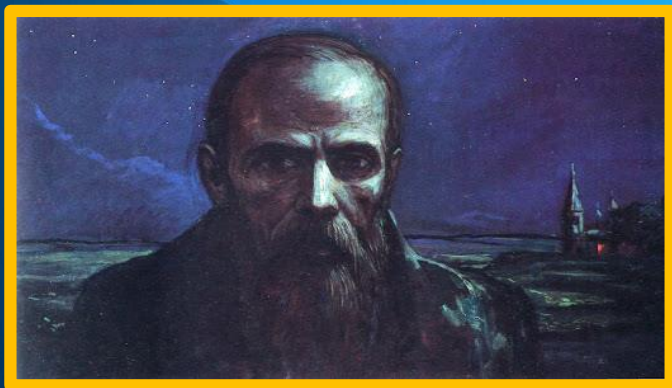
(1983)

Ілля Сергійович
Глазунов

(1970-і)

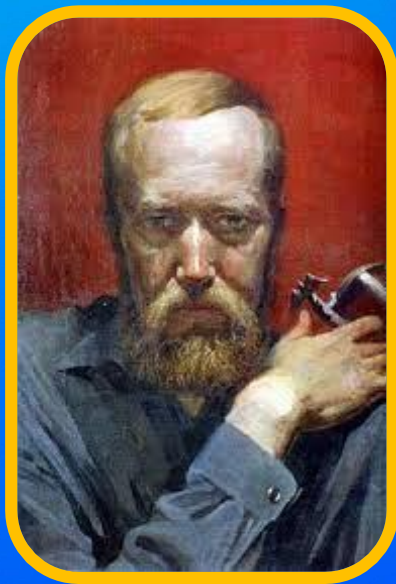

(1986)

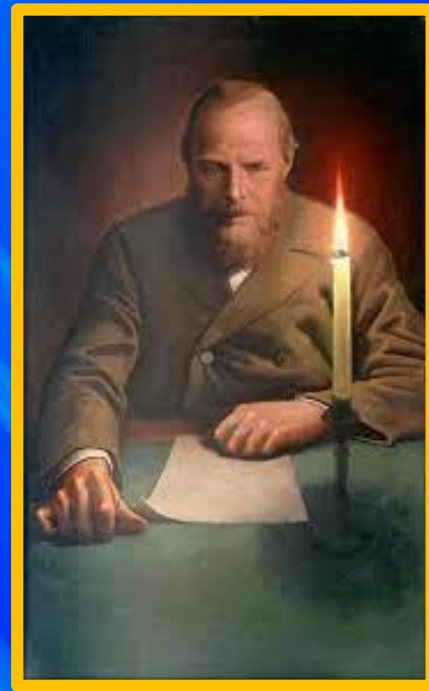

(2015)

Загадковий, містичний, натхненний билинами та ісландськими сагами російський художник Костянтин Олексійович Васильєв (1942 – 1976) залишив дуже глибокий портрет Достоевського-пророка, що провидить в пітьмі страждань світло надії.

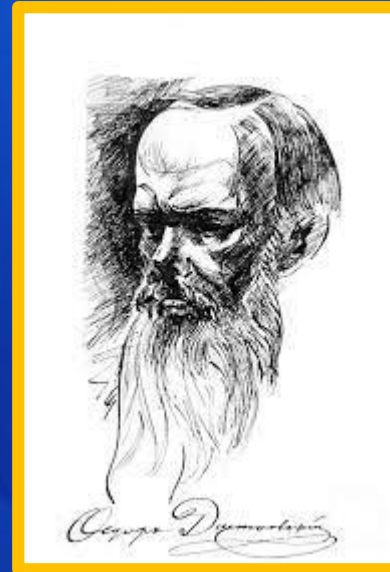
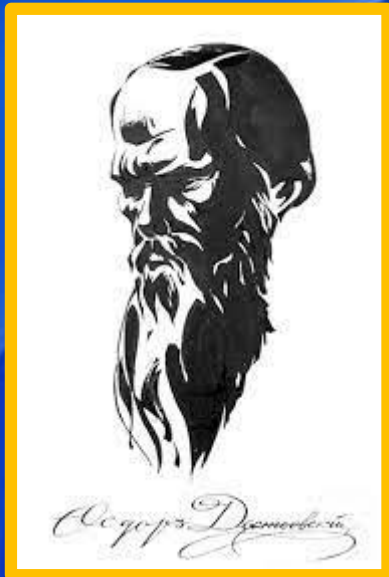

Автопортрет

Портрет Ф.М. Достоевського
(1973)

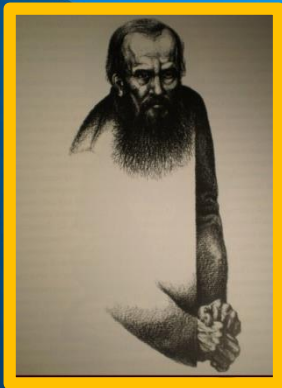
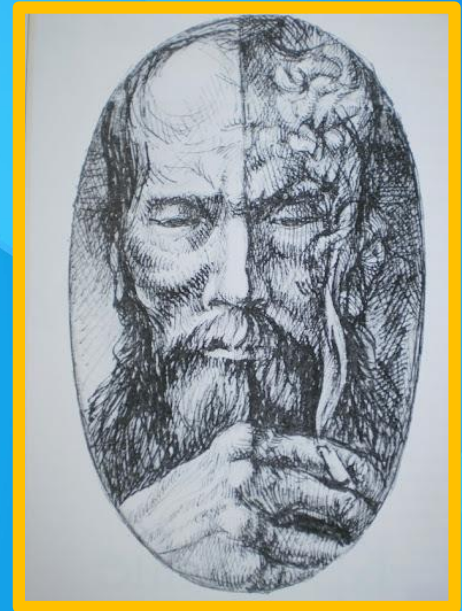
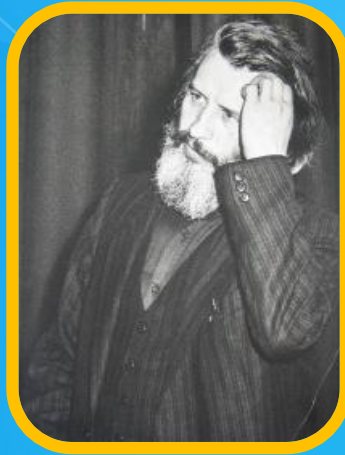
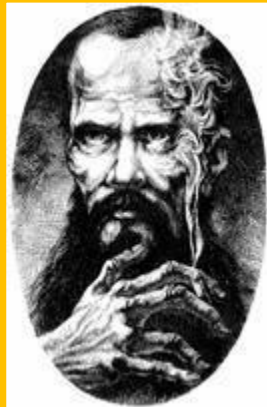
Чудовий художник, графік, ілюстратор творів світової класики, зокрема, “Майстра і Маргарити” М. Булгакова, Юрій Георгійович Чистяков залишив дуже виразні графічні портрети Ф.М. Достоевського.

Ю.Г. Чистяков
(1931 – 2001)

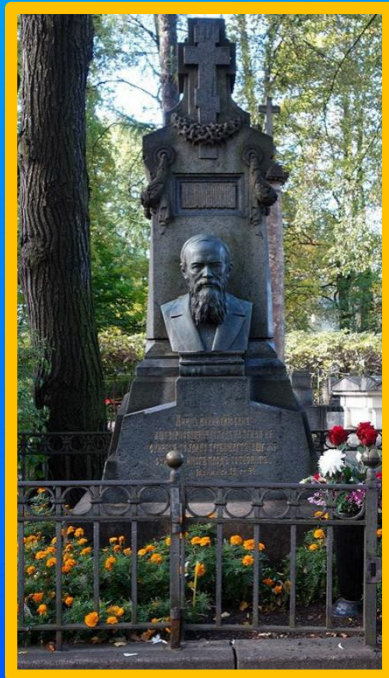

Графік-філософ, збагативший нас циклом дуже своєрідних портретів видатних російських мислителів, Юрій Іванович Селівьорстов (1940 – 1990), не оминув увагою й постать Достоевського - мислителя.

Світова слава Ф.М. Достоевського. Пам'ятники письменнику в світі

Пам'ятники в Петербурзі

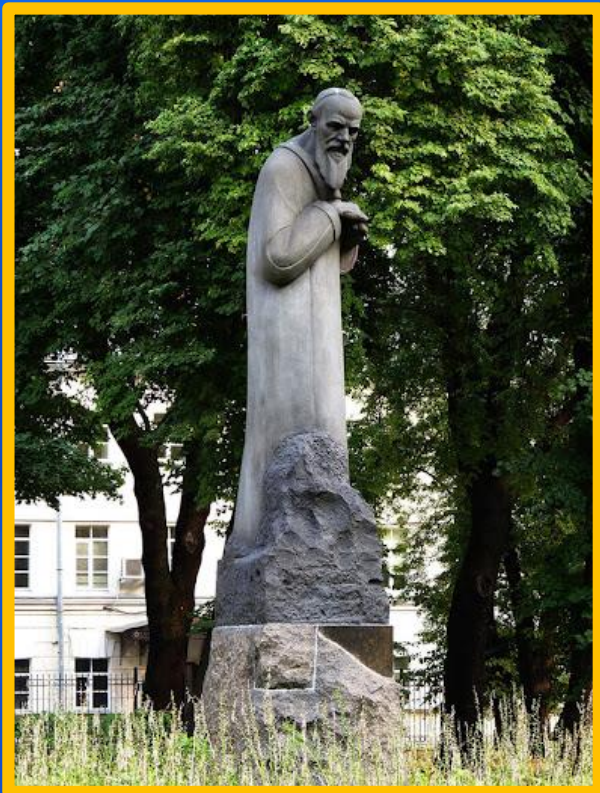
Перший пам'ятник роботи скульптора М.А. Лаврецького було встановлено в 1883 р. на могилі письменника на Тихвінському кладовищі.

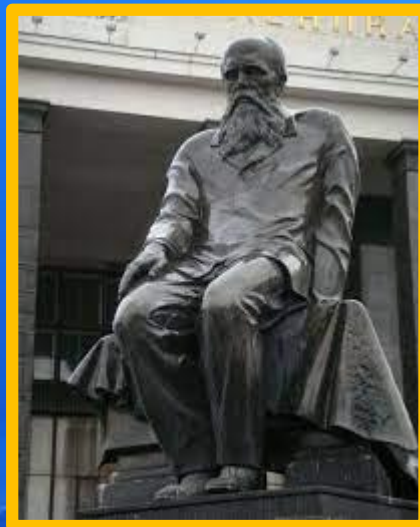
У 1997 р. було відкрито пам'ятник роботи скульптора Л.М. Холіної.

Пам'ятники в Москві

Перший пам'ятник великому письменнику роботи Сергія Меркурова було відкрито в 1918 р. Моделлю для скульптора був відомий виконувач романсів і поет Олексій Миколайович Вертинський.

В 1997 р. з нагоди 175-річчя генія світової літератури було відкрито пам'ятник біля Російської державної бібліотеки. Скульптор О. Рукавішников.

І, нарешті, до 200 -ї річниці класика на Пречистинці, біля книжкового клубу, було встановлено пам'ятник молодому Достоевському роботи Анастасії Лушиної.

Цікаві пам'ятники в деяких російських містах

Пам'ятник роботи
Олександра Капралова
“Хрест несущий” зі сварного
металу. Омськ. 2000 рік.

Тобольськ. 2010 рік. Скульптор
О. Переяславец.

Пам'ятник Чокану Валіханову
і Федору Достоевському в
Семипалатинську. Скульптор
Д. Елбакідзе 1977 р.

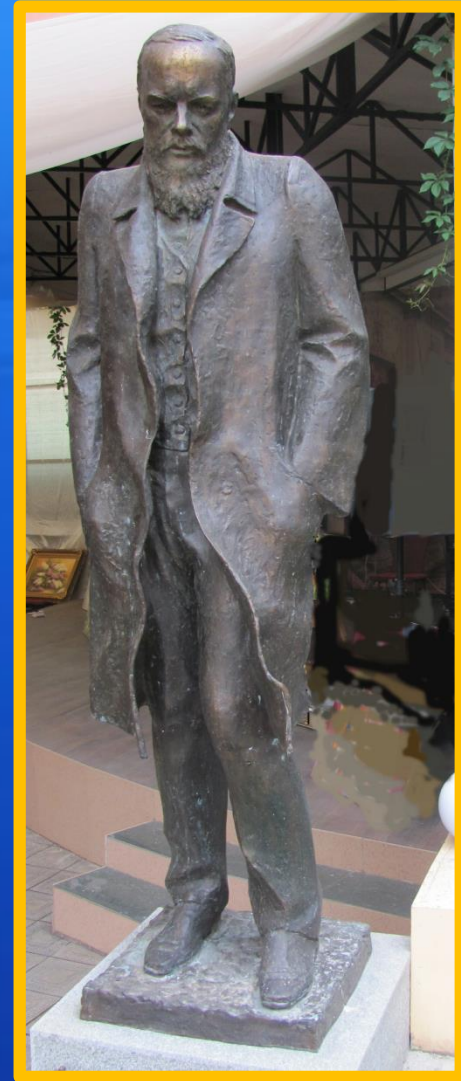
Пам'ятник Достоевському з
птахом в руках роботи Андрія
Слідкова відкрили в
Калінінграді. 2021 р.

Пам'ятник Достоевському в Харкові

В нашому рідному місті пам'ятник
видатному письменнику
встановлено в Саду скульптур
ресторану "Ермітаж" по вул.
Максиміліановській, 18.

Скульптор Володимир Кочмар.

Пам'ятники в Європі

В 2004 році в німецькому містечку Баден-Бадені з'явився незвичний пам'ятник Достоевському скульптор Л. Баранова

В 2014 році в містечку Німеччини Бад-Хомбурзі встановили пам'ятник великому письменнику роботи Миколи Карлиханова.

2006 року з нагоди 800 річниці з дня заснування Дрездена і 185-річчя від народження Федора Достоевського було встановлено пам'ятник письменнику роботи О. Рукавішнікова. Саме в Дрездені Достоевський працював над романами "Біси" та "Вічний муж".

*Безмежний вплив Достоевського на літературу,
філософську думку, світовідчуття людини ХХ і
вже майже чверть ХХІ століття не піддається
сумніву. Його ідеї, пророцтва та глибока
психологічна майстерність змушують
звертатися до його творів знову і знову. Все нові
покоління читачів відкривають для себе Всесвіт
Великого Майстра.*

Ідея: Грищенко Т.Б. – директора НБ ХНУРЕ

Автор презентації: Естон С.С. – зав. сектором НБ ХНУРЕ

Редактор: Борисова Т.В. – бібл.1 кат. НБ ХНУРЕ

*Ілюстративний матеріал запозичений із загальнодоступних
ресурсів інтернету, що не містять вказівок на авторів цих
матеріалів і будь-яких обмежень.*